

Thema: De Tijd Waarin Wij Leven

Door Jaap van de Poll

Datum: *1e kringavond 12 september 2018*

Titel/ subthema: Profetisch perspectief op de tijd waarin wij leven: crisis en belofte

Bijbeltekst: Mattheüs 24 en 25.

Persoonlijke overdenking

We leven in de eindtijd. Dat is toch wat veel (evangelische) christenen geloven vandaag de dag, op grond van de Bijbel. Het wordt er niet makkelijker op, als je de profetiën leest in Jesaja, Ezechiël en Daniel. Maar ook Jezus en Paulus schreven er al over. De crisissituatie in de wereld zal toenemen en uitlopen op een climax.

Maar in al die profetieën en Bijbelgedeelten over de eindtijd klinkt ook altijd de belofte door van de terugkomst van Jezus Christus. En daarmee ook de belofte van de volledige komst van het Koninkrijk van God, de belofte van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, de belofte dat God uiteindelijk zal afrekenen met het onrecht, met het kwaad en alle tranen zal afwissen.

Crisis én belofte dus. En die belofte is onze hoop. Hoop die ons op de been houdt. Door tijden van zowel persoonlijke crisissituaties die we doormaken, maar ook in de toenemende crisis in de wereld waarin we leven en die ons ook niet voorbij zal gaan. Ook al komen wij er tot nu toe in ons vrije en welvarende westen nog redelijk goed af.

Maar, in welke tijd leven we nu eigenlijk? Hoe staan de wijzers precies op de Bijbelse 'tjdklok'? Hoe lang gaat het nog duren? Zal ik de terugkomst van Jezus nog meemaken?

Dit soort vragen houdt velen bezig, misschien jou ook. Vragen waar we niet zo makkelijk concrete antwoorden op kunnen vinden in de Bijbel. Toch geeft de Bijbel wel aanwijzingen hoe we de tijd waarin we leven in grote lijnen kunnen duiden. Maar vooral ook hoe we er mee om zouden moeten gaan als volgelingen van Jezus, wat het van ons vraagt, in de tijd waarin wij leven.

Wat de tijd betreft. De eindtijd is in feite al begonnen vanaf de tijd dat Jezus op aarde was. Immers, met de eerste komst van Israëls Messias Jezus, is het Koninkrijk ook gekomen. Maar nog niet in zijn vol(ledig)heid. Het Koninkrijk is er al, maar nog niet volledig, 'reeds en nog niet' dus. We leven in een tussentijd, tussen Jezus' eerste komst en Zijn terugkomst die we verwachten. Een tijd waarin het Koninkrijk van God zichtbaar wordt door Jezus' volgelingen.

In Mattheus 24 geeft Jezus aanwijzingen aan zijn leerlingen over het einde van de tussentijd. Een paar dingen vallen mij hierin op:

- *Laat je niet verontrusten door de toenemende crisis! (vs 6)*. We mogen erop vertrouwen dat God met ons is, hoe moeilijk de situatie ook is of nog wordt. Jezus zei dat hij altijd bij ons zal zijn tot het einde van deze tijd (Matth. 28:20).
- *Pas als het goede nieuws in de hele wereld wordt verkondigd als getuigenis voor alle volken zal het einde komen (vs13)*. We leven in een tijd waarin het evangelie van Jezus Christus en zijn koninkrijk al aan heel veel volken bekend is gemaakt. Toch zijn er ook nog steeds onbereikte volken en bevolkingsgroepen.
- *De les van de vijgenboom (vs 32)*. Wat ik mooi vind aan dit beeld, is dat daarin het seizoen van de zomer wordt aangekondigd. Een tijd waarin alles in volle bloei staat, wat op de nieuwe hemel en nieuwe aarde duidt. Wat zien we in onze tijd al uitlopen en in blad schieten? Dat zijn aanwijzingen dat de nieuwe hemel en aarde in aantocht is, dat Jezus spoedig terugkomt. Dat is onze hoop en verwachting!
- *Niemand weet wanneer, alleen de Vader (vs 36)*. Dat laat weinig ruimte voor allerlei speculaties en gedetailleerde tijdschema's over het einde en Jezus' terugkomst. Jezus zegt hiermee dat we ons daar niet mee bezig moeten houden, we hebben heel wat beters te doen. Bovendien, we moeten hem elke dag 'verwachten'.

Israël en de stad Jeruzalem spelen een cruciale rol in de eindtijd, maar daarover meer in de 3^e kringavond van dit thema.

De vraag is dan hoe we om moeten gaan met de tijd waarin we leven, met de eindtijd? Wat vraagt het van ons? Een hoofdstuk verder in Mattheus 25 geeft Jezus door middel van 3 gelijkenissen aanwijzingen hiervoor.

Kort samengevat zegt Jezus dat we waakzaam moeten zijn, wat meerdere malen herhaald wordt door Paulus in zijn brieven. Maar hoe doen we dat? In Mattheüs 25 leert Jezus ons drie lessen over wat waakzaam zijn betekent:

1. *De les van de dwaze en wijze meisjes (vs 1-12)*. Zorg dat je voldoende olie in je lampen hebt! Zorg dat je vol bent van de Geest van God. Wees dus waakzaam, want jullie weten niet op welke dag en op welk tijdstip Hij komt (vs 13).
2. *De les van de talenten (vs 14-30)*. Gebruik de talenten die God je gegeven heeft, zet je in voor het goede, voor het welzijn van de stad of omgeving waar je woont en/of werkt. Dat houdt zijn waarde en is nooit voor niets. Hoe zal hij jou en mij aantreffen? Waar zijn we dan mee bezig?
3. *De les van de schapen en de bokken (vs 31-46)*. Alles wat jullie gedaan hebben voor de hongerenden en dorstigen, de armen die geen kleren hebben, de vreemdelingen, de zieken, de gevangenen, de onaanzienlijksten, dat hebben jullie voor mij gedaan. Heb God lief boven alles en je naaste als jezelf. Vooral ook voor de naasten die Jezus hier noemt.

Dit onderwerp in 'VEZ-licht'

Het leren verstaan van de tijd waarin we leven, is iets waar we als gemeente in mogen groeien. Niet alleen het duiden van de tijd, maar vooral ook wat het voor ons leven persoonlijk en samen als gemeente betekent op dit moment.

Hoe kunnen we elkaar versterken in de hoop op Gods beloften aan zijn kinderen, aan Israël en de volken, ook als het moeilijk wordt? Hoe kunnen we die hoop ook uitdragen naar buiten, of, anders gezegd, hoe verkondigen we als gemeente Gods Koninkrijk?

Laat uw koninkrijk komen en uw wil gedaan worden op aarde zoals in de hemel! Laten we dat gebed bidden en er ook concreet invulling aan geven.

Dat hoeven we niet op eigen kracht te doen, maar we mogen rekenen op de kracht van de Heilige Geest en de belofte dat Jezus met ons, is alle dagen, tot aan de voleinding van deze wereld.

Verwerking

- Hoe ervaar jij de spanning tussen crisis en belofte? Wat verontrust jou en hoe ga je er mee om?
- Waaruit put jij hoop en wat betekent de VEZ hierin voor jou?
- Bedenk welke talenten God jou gegeven heeft. Hoe gebruik je die talenten? En wat heeft dat volgens jou te maken met het Koninkrijk van God en de tijd waarin we leven?
- Wat betekent de regel uit het Onze Vader gebed 'laat uw koninkrijk komen en uw wil gedaan worden op aarde zoals in de hemel' voor jou? Hoe zou jij, hoe zouden wij als gemeente, concreet invulling kunnen geven aan dat gebed?

Datum: 2e kringavond 26 september 2018

Titel/ subthema: Goed werk – **avad** – aanbedding en werk vanuit ons cultuurmandaat

Bijbeltekst: Genesis 1 en 2:15

Persoonlijke Overdenking

In Genesis 1 openbaart God zich als een scheppende, werkende God. *En God gaf de mens, die Hij naar zijn evenbeeld schiep, de opdracht mee om de aarde te beheersen (1:28), te bewerken en te bewaren (2:15).* Je zou kunnen zeggen: God koos de mens als partner in zijn werk. Dat wij naar Gods evenbeeld zijn geschapen, betekent ook dat werken in ons door onze schepper meegegeven DNA zit.

In de hebreeuwse grondtekst wordt voor werk een woord gebruikt dat afgeleid is van het werkwoord *avad*, dat 'bewerken' of 'in cultuur brengen' betekent, maar ook 'aanbidden' betekent. In het Hebreeuwse denken is werken en aanbidden het zelfde.

De tekst in Genesis en het verhaal van de schepping vormt onze Bijbelse kijk op werk. Werk is een manier om God te dienen en bij te dragen aan de opbouw van onze maatschappij en cultuur. Daardoor geven we God de eer (=aanbidden) en bevorderen we het welzijn van de mensen (waarmee we God als schepper van de mens evenzo goed eren en aanbidden).

Paulus noemt dat ook in *Colossenzen 3:17 en 23. Doe al je werk als voor de Heer! Door je werk aanbid je dus je schepper.*

Alles wat je doet, ook jouw werk, is belangrijk voor God en God is belangrijk voor alles wat je doet. Dat besef vormt ook een belangrijke motivatie voor ons werk, ongeacht wat voor werk het is, eentonig of afwisselend, voorspelbaar of uitdagend, zelfstandig of in loondienst, betaald of vrijwillig.

Als we dit nog even koppelen aan de de vorige kringavond, waarin o.a. de les van de talenten uit Mattheüs 25:14-30 aan de orde kwam, dan is het belangrijk dat je de talenten die je van God ontvangen hebt ook optimaal gebruikt, ook in je werk. Want daarmee eer je Hem, daarmee aanbid je Hem.

Niet alleen bewerken, maar onze opdracht en ons mandaat is ook om de aarde, de schepping te bewaren. Het in de Hebreeuwse grondtekst gebruikte woord hiervoor is afgeleid van het werkwoord *sjamar*, dat 'bewaken', 'beschermen' of 'in stand houden' betekent. De schepping, datgene wat bewerkt of in cultuur gebracht is, moet bewaard en beschermd worden tegen natuurlijk verval waaraan alles onderhevig is. Net zoals een huis dat onderhoud nodig heeft. Dat geldt ook voor onze samenleving en het milieu.

Om de schepping en de cultuur te 'bewaren' geeft de Bijbel ons ook handvatten mee, een moreel of ethisch kader van waaruit we als volgelingen van Jezus ons werk moeten doen. Dat ethisch kader is samen te vatten in het belangrijkste gebod dat je God lief moet hebben boven alles en je naaste als jezelf.

We hebben het nodig om ons vanuit de Bijbel te bezinnen op werk en onze bijdrage als christenen aan de cultuur en de samenleving. Juist ook in de tijd waarin wij leven. Een tijd waarin we zien dat de woorden van Paulus in Romeinen 8 uiterst actueel zijn, want de schepping zucht en lijdt en is ten prooi aan zinloosheid.

En temidden van dat zuchten en lijden van de schepping, de zinloosheid, mogen wij als kinderen van God openbaar worden (Rom. 8:19), zichtbaar worden, juist ook in ons werk, in onze bijdrage aan de samenleving.

Want wij leven immers vanuit de hoop, vanuit een hoopvol perspectief. Die hoop motiveert ons om in ons dagelijks leven en werk iets te laten zien van die nieuwe hemel en aarde, het koninkrijk van God dat eens volledig de schepping zal vernieuwen. Hoe beperkt en onvolmaakt ook. Al wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus, dat houdt zijn waarde en zal blijven bestaan.

Dit onderwerp in 'VEZ-licht'

Als kerk willen we ons niet terugtrekken uit de cultuur, maar juist impact hebben, invloed uitoefenen op de cultuur, vanuit het evangelie. Dat is een belangrijk aspect in de visie van de VEZ op weg naar 2030. Maar hoe doen we dat? En welke rol speelt ons werk daarin?

Evangelisatie en zending vormt in de afgelopen decennia en tot op de dag van vandaag een belangrijke pijler van onze missie. En terecht! Maar, misschien daardoor, is er weinig aandacht, waardering en steun is voor het 'seculiere' werk dat we als christenen in de maatschappij doen. Daarin kunnen we, sterker nog, moeten we als kerk een rol spelen en elkaar helpen en toerusten. Bijvoorbeeld door aandacht te hebben voor geestelijke en morele vraagstukken, ethische dilemma's, verzoeken, tegenvallers die we als christenen in ons dagelijkse werk tegenkomen, toegespitst op specifieke beroepsgroepen.

Hoe kunnen we elkaar geestelijk bemoedigen en steunen, vooral hen die werkzaam zijn in zware en/of veeleisende beroepen, zodat ze het kunnen volhouden? Hoe helpen we elkaar in ons werk en beroep om onderscheidend te zijn?

Niet alleen in je morele keuzes en 'heilig leven', maar ook in getuige zijn door uit te blinken in je werk, je goed bewust te zijn van de goedheid van de schepping en de betekenis van het leven. Hoe zijn we, hoe ben jij, herkenbaar in je werk? Wordt jouw werk of beroep elke dag gevormd door het evangelie en waarin verschilt jouw werk van dat van iemand die radicaal anders denkt over de aard van de mens, God en de betekenis van het leven?

Kortom, hierin ligt een belangrijke rol voor de kerk. Daarin mogen we als VEZ groeien.

Verwerking

- Hoe ervaar jij jouw dagelijks werk in relatie tot jouw christen-zijn?
- Wat betekent aanbidding voor jou in relatie tot jouw levensstijl en werk?
- Bespreek met elkaar hoe je getuige kunt zijn in je 'seculiere' werk of beroep.
- Welke morele dilemma's, ethische vraagstukken, verzoeken, e.d. kom je tegen in je werk of beroep? Bespreek met elkaar wat de kerk daarin concreet voor jou zou kunnen betekenen.

Datum: 3e kringavond 10 oktober 2018

Titel/ subthema: Gods weg met Israël en de volken

Bijbeltekst: Genesis 12:1-3; 28:12-15; Rom.11:11-12,17-22

Persoonlijke Overdenking

God gaat een weg met Israël en de volken. Na de zondeval van de mens, de zondvloed en de belofte aan Noach, kwam Abraham in beeld. God gaf hem de opdracht en een belofte: “...ga naar het land dat Ik je zal wijzen. Ik zal je tot een groot volk maken, Ik zal je zegenen, Ik zal je aanzien geven, een bron van zegen zul je zijn. Ik zal zegenen wie jou zegenen, wie je bespot, zal ik vervloeken. Alle volken op aarde zullen wensen gezegend te worden zoals jij.” (Gen. 12:1-3).

Dat is het begin van Gods weg met het volk Israël. Met een belofte voor alle volken: *Ik zal zegenen wie jou zegenen.* (Gen. 28:12-15) Deze belofte wordt herhaald bij Izaak en bij Jakob, die na zijn worsteling met God bij Peniël Israël werd genoemd en stamvader van het volk Israël werd. Daarom noemen wij onze God, de God van Abraham, Izaak en Jakob, de God van Israël.

Later, in de woestijn bij de berg Sinai, gaf God door de woorden van Mozes het volk Israël haar Goddelijke roeping mee: *het volk Israël zal een kostbaar bezit voor Mij zijn, kostbaarder dan alle andere volken, een koninkrijk van priesters, een heilig volk (Exodus 19:5-6).* Israël is Gods eerstgeboren zoon, een volk dat door God in het leven geroepen is en zijn eigendom is, zijn kostbaar bezit. Zijn oogappel, zoals de profeet Zacharia zegt. Met een opdracht om priesters te zijn, om tot zegen te zijn voor de volken. Als priestervolk is Israël de door God aangewezen eerste vertegenwoordiger van de volken voor Gods aangezicht.

Via Israël is het leven voor de volken ‘verkrijgbaar’. De volken worden niet uitgesloten van het leven met God. Integendeel, zij worden er volop in betrokken. Paulus noemt dat de *wortel van de edele olijfboom in Rom. 11:18.* Die wortel draagt ons als gelovigen uit de volken, zegt Paulus, niet andersom! Helaas is dat laatste zo vaak gebeurd in de kerkgeschiedenis, met alle dramatische gevolgen voor het Joodse volk van dien.

Het leek erop dat God de olijfboom heeft omgehakt en opnieuw begonnen is met een kerstboom (de kerk, ook wel het nieuwe of het geestelijke Israël genoemd). Maar Paulus maakt duidelijk dat dit ‘beslist’ niet het geval is. De olijfboom staat er nog, maar ondergaat wel een bijzondere verandering als mensen uit de volken tot geloof in Jezus, de Messias van Israël komen.

Het beeld van de edele olijfboom illustreert het wonder van de redding van heidenen uit de volken. Natuurlijke takken worden weggebroken van de edele olijf en wilde takken geënt. Heidenen uit de volken die er geen recht op hadden – het was hun niet toegezegd – krijgen toch deel aan de beloften. De edele olijftakken gaan dus niet richting de kerstboom. Het proces is tegenovergesteld. Heidenen worden in Israël geplaatst; wilde takken worden op de edele olijf geënt.

Paulus waarschuwt dat gelovigen uit de volken zich niet boven de afgebroken takken – het Israël dat verhard is – moeten verheffen. Er blijft dus een verbondenheid tussen de afgebroken takken en de wortel.

Gods focus is vanaf het begin gericht op de hele wereld, op alle volken. Geen exclusieve positie voor één volk (Israël), het is voor alle volken. Maar God koos er wel voor om één volk een bijzondere positie te geven in zijn heilsplan om vanuit het midden van de aarde via dat (priester)volk alle volken te bereiken, te zegenen.

Via Israël is het Woord tot ons gekomen, is de messias van Israël, Jeshua, gekomen, de messias voor alle volken. Door zijn verzoenend sterven en opstanding mogen wij, gelovigen uit de volken erbij horen, *geënt op de edele olijf*, zonder onderscheid.

Jezus, de messias van Israël, zei dat hij ook nog andere schapen uit een andere schaapskooi heeft die hij ook wil hoeden en samen met de schapen uit Israël tot één kudde wil maken. Een kudde waarvan Hij de éne goede herder is (Joh. 10:16). Hij vervangt de kudde uit Israël dus niet door een kudde uit de andere schaapskooi (vervangingsleer). Ook zet hij de kudde uit Israël niet tijdelijk 'opzij' in een kooi achteraf. Nee, Jezus maakt van de twee kuddes (met eigen identiteiten) één kudde.

In Rom. 1:16 zegt Paulus dat het evangelie van Jezus Christus Gods reddende kracht is voor alle gelovigen, in de eerste plaats voor de Joden, maar ook voor andere volken. Dat was zo in termen van volgorde en tijd. Want het evangelie is eerst aan de Joden verkondigd.

Jezus was volop Jood en in zijn bediening beperkte hij zich tot het Joodse volk en de eerste christengemeente was een volop Joodse gemeente. Maar Paulus werkt dat thema van 'eerst de Joden' in de Romeinenbrief nog veel meer uit in termen van 'rangorde', een interpretatie die teruggrijpt naar het eerstgeboorterecht van Israël in het Oude Testament. Het evangelie heeft volop Joodse wortels.

Het Nieuwe Testament doet het Oude Testament niet teniet, nee, het bouwt erop voort. Het is het doorgaande verhaal in OT en NT van Gods heilsplan met Israël en de volken.

Als christenen uit de volken mogen we delen in de beloften aan Israël gedaan. Ook in dat opzicht horen we er helemaal bij, terwijl we er eerst helemaal van verstoken waren (1 Petrus 2:10, verwijzend naar Hosea 1:10).

In onze tijd zien we dat God de belofte van het land weer vervuld heeft. Sinds 1948 is het land weer aan Israël gegeven als staat. Vele Joden zijn inmiddels teruggekeerd uit de diaspora en velen maken vandaag de dag nog steeds 'alijah' en vestigen zich in Israël. Niet in de laatste plaats ook vanwege toenemend antisemitisme.

Ook zien we in onze tijd de opbloei en groei van het messiaanse Jodendom, Joden die in Jeshua als hun messias geloven. Zou dat het begin zijn van de vervulling van de profetie van Ezechiël over het geestelijk herstel van Israël? Een herstel dat zal uitlopen op het moment dat heel Israël gered zal worden wanneer de volheid der heidenen binnengaat (Rom. 11:26).

Wanneer de redder uit Sion (Jeruzalem) zal komen en de schuld van Jakobs nageslacht zal afwenden. *Dan breekt een tijd aan waarin er een weg zal lopen van Egypte naar Assyrië (het huidige Noord-Irak), beide volken de Heer zullen dienen en Israël zich als derde bij hen zal voegen, tot zegen voor de hele wereld (Jesaja 19:23-25).*

Gelet op de situatie in onze tijd een onwaarschijnlijke situatie, een utopie. Maar het gaat gebeuren, als de redder uit Sion, Jezus Christus, terugkomt en zijn voeten zal zetten op de olijfberg bij Jeruzalem!

Dit onderwerp in 'VEZ-licht'

Zoals in de kerkelijke identiteit van de VEZ omschreven (artikel 9) zijn wij als gemeente onlosmakelijk verbonden met Gods volk Israël.

De gemeente van Jezus Christus is een *twee-eenheid* bestaande uit christenen uit de heidenen en messiasbelijdende Joden, die in één gemeente samen optrekken zonder dat men zijn identiteit als Jood of niet-Jood verliest. Onze Joodse broeders en zusters zijn geroepen om hun identiteit als Jood te bewaren, zij blijven volop Jood en deel van Israël. Christus is de verbindende factor tussen het Joodse volk en het christelijk geloof en niet de scheidende factor.

Maar hoe kunnen we de eenheid van deze twee-eenheid van de gemeente meer beleven? We zouden contact kunnen leggen met messiaanse gemeenten Nederland en vooral in Israël (waar ze het moeilijk hebben), om hen te bemoedigen, van hen te leren, hen te ondersteunen in praktische zin. (Mee)vieren van de Bijbelse feesten kan ook een uitdrukking zijn van het beleven van de twee-eenheid. Bovendien bevatten deze feesten van Israël een rijke boodschap ook voor christenen uit de volken, het is het rijke sap uit de 'wortel van de edele olijfboom'.

Als wij als christenen uit de volken geënt zijn op de edele olijfboom, hoe kunnen wij dan solidair zijn met het volk Israël?

Dat kan op verschillende manieren.

- bewustwording en bezinning op de relatie tussen de gemeente en Israël,
- aandacht voor de Joodse wortels van het evangelie,
- bezoeken van Israël en Jeruzalem.
- door het geven van diaconale en praktische hulp aan Joodse gemeenschappen in Nederland en Israël,
- opkomen tegen allerlei vormen van antisemitisme,
- ondersteunen van verzoeningsprojecten in het Midden-Oosten zoals VEZ-zending Emmie Bakker doet in Israël.

Ook kunnen op een concrete manier laten blijken dat we afstand nemen van de fouten die de kerk in het verleden heeft gemaakt naar het Joodse volk als praktische uitwerking van onze spijt over wat Joden in Christus' Naam is aangedaan in de (kerk)geschiedenis.

Last but not least gebed voor het Joodse volk: voor de vrede van Jeruzalem, nationaal en geestelijk herstel van Israël, terugkeer naar het land en eeuwig leven door Jezus Messias.

Verwerking

- Hoe ervaar jij je verbondenheid met het volk Israël? Wat vind je daarin moeilijk of spannend?
- Waarin zou jij nog kunnen groeien in verbondenheid met het volk Israël? Zowel qua bewustwording als in praktische zin.
- Wat zou de VEZ daarin kunnen betekenen?
- Tip: bezoek het Museum Sjoel in Elburg, museum voor de geschiedenis van Joods leven in de provincie (<http://sjoelburg.nl/>). Dichtbij en leuk om samen als kring te doen